4-6 Ya? Çocuklar?na Yönelik Öz-Düzenleme Becerileri Ölçe?i (Anne Formu)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *4-6 Ya? Çocuklar?na Yönelik Öz-Düzenleme Becerileri Ölçe?i (Anne Formu)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16080

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

4-6 Ya? Çocuklar?na Yönelik Öz-Düzenleme Becerileri Ölçe?i (Anne Formu), okul öncesi dönemdeki çocuklar?n **öz-düzenleme becerilerini** annelerin görü?lerine dayanarak geçerli ve güvenilir bir ?ekilde de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçek, Erol ve ?vrendi (2018) taraf?ndan Pamukkale Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi'nde yay?mlanan çal??ma ile alanyaz?na kazand?r?lm??t?r. Toplamda 20 maddeden ve dört faktörden olu?an bu geli?tirme ölçe?i, çocuklar?n temel yürütücü i?levler olan dikkat, çal??ma belle?i, duygusal ve davran??sal engelleyici kontrol yeteneklerini ölçmektedir. Ölçe?in psikometrik özellikleri yüksek iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa: .90) ve sa?lam bir yap? geçerli?i göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

4-6 ya?, öz-düzenleme becerileri, anne formu, okul öncesi, yürütücü i?levler, psikometri, çocuk geli?imi.

Yazarlar

Ahmet EROL, Ali ?VREND?.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, 4-6 ya? aras?ndaki okul öncesi dönem çocuklar?n?n **öz-düzenleme becerileri** düzeylerini, çocuklar?n? en yak?ndan gözlemleyen kaynak olan annelerin bildirimleri arac?l???yla kapsaml? ve güvenilir bir biçimde belirlemektir. Bu araç, erken çocukluk döneminde öz-düzenleme yetersizliklerinin tespiti ve erken müdahale programlar?n?n planlanmas? için bilimsel bir veri kayna?? sa?lamaktad?r.

Yap?

Ölçek, psikolojideki **yürütücü i?levler** çerçevesinde ele al?nan öz-düzenleme yap?s?n? ölçmeyi hedefler. Öz-düzenleme, bireyin hedeflerine ula?mak için bili?sel, duygusal ve davran??sal tepkilerini izleme ve yönetme yetene?i olarak tan?mlan?r.

Ölçe?in faktör analizi sonucunda ortaya ç?kan dört temel yap?sal bile?en ?unlard?r:

Dikkat: Odaklanma ve konsantrasyon yetene?i.
Çal??ma Belle?i: Bilgiyi k?sa süreli?ine ak?lda tutma ve manipüle etme yetene?i.
Engelleyici Kontrol--Duygu: Duygusal tepkileri yönetme ve uygun olmayan duygusal tepkileri engelleme yetene?i.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Engelleyici Kontrol--Davran??: Kurallara uyma, dürtüleri kontrol etme ve uygunsuz davran??lar? durdurma yetene?i.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla kapsaml? psikometrik yöntemler kullan?lm??t?r. Bu yöntemler aras?nda **e? zaman ölçüt geçerli?i**, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yer almaktad?r.

DFA sonuçlar?, dört faktörlü yap?n?n iyi bir model uyumuna sahip oldu?unu do?rulamaktad?r. Elde edilen uyum indeksleri (χ2/sd=1.91, RMSEA=.07, SRMR=.07) yap?n?n kabul edilebilir düzeyde oldu?unu i?aret etmekte ve ölçe?in teorik yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik çal??malar?, ölçe?in tutarl? ve kararl? ölçümler yapt???n? ortaya koymu?tur. Ölçe?in toplam madde korelasyonlar? .36 ile .70 aras?nda de?i?mektedir, bu da maddelerin genel yap?ya yüksek düzeyde katk? sa?lad???n? gösterir.

Ölçe?in **iç tutarl?l?k** katsay?s?, Cronbach Alfa de?eri ile belirlenmi? ve bu de?er .90 olarak saptanm??t?r, bu da mükemmel bir iç tutarl?l??a i?aret eder. Ayr?ca, e? zaman geçerli?i katsay?s? .84 ve test tekrar test güvenirli?i katsay?s? .77 olarak belirlenmi?tir. Bu güçlü güvenirlik bulgular?, ölçe?in 4-6 ya? çocuklar?n?n öz-düzenleme becerilerini annelerin görü?lerine dayal? olarak güvenilir bir ?ekilde belirlemek için kullan?labilece?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal desenini ortaya ç?karmak için yürütülen Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) sonucunda, ölçe?in 20 madde ve 4 faktörden olu?tu?u belirlenmi?tir. Bu dört faktörlü yap?, ölçe?in ölçtü?ü de?i?kenli?in %61'ini aç?klamaktad?r.

Faktörler, ölçülen öz-düzenleme bile?enlerine göre isimlendirilmi?tir: **Dikkat**, **Çal??ma Belle?i**, **Engelleyici Kontrol--Duygu** ve **Engelleyici Kontrol--Davran??**. Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA), bu dört faktörlü modelin yap?sal olarak geçerli oldu?unu ve veriye uyum sa?lad???n? istatistiksel olarak teyit etmi?tir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Developmental)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Anne Formu (Ebeveyn Raporu)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çocuklar

Ya? Grubu: 4-6 Ya?

Popülasyon Detaylar?: Okul öncesi dönem çocuklar?n?n anneleri taraf?ndan doldurulur.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme (1-Hiçbir Zaman, 2-Nadiren, 3-Bazen, 4-Çocuklukla, 5-Her Zaman)

Anahtar Kelimeler

Öz-düzenleme, Cronbach Alfa, yürütücü i?levler, dikkat, çal??ma belle?i, engelleyici kontrol, okul öncesi e?itim, psikometrik özellikler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi makalede belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: ahmete@pau.edu.tr (Sorumlu Yazar Ahmet EROL)

Yaz??ma Adresi: Bilgi makalede belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek 2018 y?l?nda geli?tirilmi? ve yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? ve izinleri için Sorumlu Yazar Ahmet EROL ile ahmete@pau.edu.tr adresi üzerinden ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ücreti ve telif haklar? bilgisi için yazarla görü?ülmelidir.

Kaynaklar

Erol, A. ve ?vrendi, A . (2018). 4-6 Ya? Çocuklar?na Yönelik Öz-Düzenleme Becerileri Ölçe?inin Geli?tirilmesi (Anne Formu). *Pamukkale Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, *44*, 178-195.

Makaleye Dergipark üzerinden eri?im sa?lanabilir: dergipark.gov.tr.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??dan indirilebilir: 4-6-yas-cocuklarina-yonelik-oz-duzenleme-becerileri-olcegi-anne-formu-toad.pdf.

ARABPSYCHOLOGY.COM

4-6 Ya? Çocuklar?na Yönelik Öz-Düzenleme Becerileri Ölçe?i (Anne Formu) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Olaylar? önceli?ine göre s?ralar.
Hedefe ula?mak için a?ama a?ama gerekli düzenlemeleri yapar.
Verilen yönergeleri takip eder.
Konsantrasyonu toplayarak bir sorunu çözer.
Bir aktiviteyi veya etkinli?i sonuna kadar sürdürür.
Olaylar aras?nda neden sonuç ili?kisi kurar.
Yap?lan planlar? hat?rlar ("Yemekten sonra bahçeye ç?kaca??z" denildi?inde yemekten sonra bahçeye ç?k?laca??n? hat?rlamas? gibi).
E?yalar?n? koymas? gereken yeri hat?rlar.
E?yalar?n? koydu?u yeri hat?rlar.
Ö?rendiklerini hat?rlar (Ö?rendi?i bir ?ark?y? hat?rlamas? gibi).
Bir görevi ya da etkinli?i yapmas? için verilen yönergeleri hat?rlar.
Duygu ve dü?üncelerini rahatça ortaya koyar.
Kalabal?k kar??s?nda kendini ifade eder.
Ba?kalar?n?n duygular?n?n nedenlerini ve sonuçlar?n? söyler.
Kendisiyle ilgili olumlu ?eyler söyler (Çok güzel bir resim çizdim gibi).
Kendini ortaya koymas? gerekti?i yerde sa?l?kl? ?ekilde ortaya koyar.
Gerginlik yaratacak bir durumda kendini kontrol eder.
K?zg?nl???n? kontrol etmek için farkl? yollar kullan?r.
?stekleri ile kurallar çeli?ti?inde bile kurallara uyar.
Çok sevdi?i bir oyunca?? izin almadan oynamaz.

Toplam 20 madde

ARABPSYCHOLOGY.COM